

IZ DANASNJE STEVILKE:

Odkrivajmo notranje rezerve delovne sile
Delni rezultati parlamentarnih volitev v Angliji
Naši junaki dela — Obisk pri zadrudniku Petru Štruelju — kandidatu
za volvni okraj Ljutomer-Radgona
Fizkultura — Objave

Leto XI. — Štev. 47/II.	Ljubljana, sobota, 25. februarja 1950	Izhaja vsak dan razen ob petkih	Mesečna naročnina din 45.—	Cena din 2.—

ODKRIVAJMO NOTRANJE
REZERVE DELOVNE SILE
Nekatere izkušnje premogovnika v Hrastniku

V tovarnah, rudnikih in drugod se dostikrat šele takrat spomnijo, da je treba zboljšati organizacijo dela, ko je plan v nevarnosti in jim prične teči voda v grlo. Ob takih prilikah so konferenice in sestanki zelo pogosti. Na sestankih obujajo spomine, kako so dosegli pred meseci ta ali oni uspeh. Kaj ugotovijo? Nova organizacija dela je tudi pri njih pokazala svoje prednosti. Za toliko in toliko odstotkov so dnevi plan presežili, kakaj pa je čez nekaj tednov, ali celo nekaj dni, ostalo še pri starem, se nihče ne spomni. In zopet, lono na novo, ko bi to bili lahko že vse opeljali in ne bi bilo treba tega ali onega ponovno prepričevati o prednosti novega načina dela.

Nekaj podobnega bi lahko ugotovili tudi o hrastniškem premogovniku. Vsem nam se o spomnu uspehi rudarjev o dnevi tekmovali za večjo storilnost. Kmetova, Murkovičeva in druge brigade hrastniških rudarjev so se o to tekmovalje tudi oključile. Sedemčlanska Kmetova brigada je z delom na treh odkopih enkrat presežila dnevno normo za 33,48%. Murkovičeva brigada, ki je imela prav toliko ljudi in delala na štirih odkopih, je presežila normo za 490%. Ti uspehi in način dela, po kakršnem so delale te in druge brigade, so dali slutiti, da bodo prelomili s starim in začeli z novim načinom dela. To pričakovanje pa se ni uresničilo. Dosti delj od tega, kar so dosegli o dnevi tekmovalje, niso prišli ne o hrastniškem kakor tudi ne o marškatem drugem premogovniku. Način dela brigad, ki so tekmovali in delale na več odkopih na enkrat, je prešel kaj kmalu v pozabljenje in delali so po starem. Gibanja za večjo storilnost tudi v Hrastniku, kakor je videti, niso pojmovali kot novo organizacijo dela in mu posvetili osakdanjo skrb, temveč so to nono gibanje gledali zgolj le plači, kdo bo odnesel boljši srečanje. Na žalost je takšno zgrešeno mnenje ostalo že marsikje drugod in topebomo morali letos orati ledino, ki ni lahka bila že prorrana.

Hrastniškim rudarjem je prišlo v oktobru na pomoč čez 300 frontovcev. Vsakdo, ki osaj malo pozna težko rudarsko delo, ve, da se treba novemu delavcu tudi nekaj časa, da se delu priučijo. Nihče ni pričakoval, da bo sedaj na enkrat v hrastniškem premogovniku dnevi plan presežen. Zato je bilo potrebno, da se frontovci osaj malo priučijo. Delovne izkušnje glede nove organizacije dela so prav v teh dneh, ko je bilo dovolj delovne sile, v hrastniškem premogovniku pozabili. Na izmeni sta delala le po dva moža na odkopu ali pripravci, očasih pa so dodali še tretjega o pomoč. Strokovno usposobljenost kopačev ob tem, ko je delal s pomočnikom samo na enem odkopu, ni bila dovolj izrabljena. Nič čudnega ni, če niso dosegli učinkov, kakor so planirani. V decembru so dosegli le 90% učinka o pripravili na premoğu. Na odkopu je bila storitev dosežena 82,6% v primeri o planirano. Jamska storitev je bila dosegla 83,4%, rudniško storitev pa so dosegli 79%.

V januarju je začasna delovna sila začela odhajati. Delovišč so imeli na enkrat dovolj ljudi pa premalo. Razmišljati je bilo treba, kako bi zboljšali delovne učinke tudi ob manjšem številu ljudi. Glavni inženir premogovnika tov. Goštica je predlagal način dela, kakršnega so imele brigade o tekmovalju za večjo storilnost. Z delom so začeli

že v januarju, v februarju pa so ga uvedli na 13 delovnih mestih. Organizirali so 7 brigad, ki štejejo od 6 do 12 ljudi. Na dva bližnja odkopa so razporedili po 3 moža. Kopača, njegovega pomočnika in nekvalificiranega delavca. Uspehi so se kaj kmalu pokazali. Po starem načinu dela, ki je star, kakor so stari naši premogovniki, sta dva rudarja na enem odkopu imela o treh izmenah le dva in pol odstrelka. Po novem načinu dela, ko so trije rudarji delali na dveh odkopih, pa se je število odstrelkov povečalo na 4 in pol. Učinek na odkopu in na pripravi je rasel. V februarju so učinek na pripravi presežili za 11,6%, učinek na odkopu pa za 0,4%. Če pomislimo, da učinki v decembru sploh niso bili doseženi, o februarju pa preseženi z novim načinom dela in manjšim številom ljudi, je to brez dooma lep uspeh. Jamski in rudniški učinek sicer nista tako narasla, kakor učinek na pripravi in odkopu, to pa zaradi tega, ker sta dva učinka planirana na mehanizacijo, to je zasipavanje, kar pa šele pripravljajo. Kljub temu, da nimajo mehanizacije takšne, kakor je planirana, pa so vendar dosegli 92,5% jamske storitve in 98% rudniške storitve. Delo na več odkopih naenkrat unajajo, kjerkoli je to mogoče. Če so o bližini tri bližnja delovišča, delajo na teh tudi štirje rudarji. Do sedaj imajo organizirane brigade na premoğu, zastpu in sekanju odkopov. Pripravljajo pa že brigade za vzdrževanje. Z organiziranjem te brigade bodo pripravili 18 ljudi. Z dosežanim načinom dela so že pripravili 24 ljudi, med temi 12 kopačev. Kaj pa pomeni kopač o premogovniku, ko manjka kvalificirane delovne sile, ve vsakdo, ki pozna pomanjkanje te delovne sile o premogovnikih. Vzpredno z novim načinom dela pa so začeli tudi ob koncu izmene odstreljevati premoğu, tako da lahko kopač o drugi izmeni takoj začne z delom, kar je predosem važno o hrastniškem premogovniku zaradi prevoza. Tudi pazniki so sedaj odgovorni za izpolnjevanje plana o svojem oddelku in morajo dnevno poročati upravi o vseh pomanjkljivostih, ki so zavirale dnevno izpolnitev plana.

Z razširitvijo novega načina dela o premogovniku bodo laže premostili pomanjkanje delovne sile, bolj bodo izkoriščeni kvalificirani delavci in dnevno izpolnjevanje plana bo boljše. Če bodo poosod odkrili notranje rezerve delovne sile, kakor so jo začeli odkrivati letos o hrastniškem premogovniku, in bodo ta način dela tudi vse leto obdržali, izpolnjevanje plana ne bo delalo upraom takšnih preglaov, kakor jim jih je delalo doslej.

ZASLUŽNI DELOVNI KOLEKTIV
Senovški rudarji zmagujejo tudi letos

Lanski uspehi senovških rudarjev — 28. novembra ob pol treh popoldne so izpolnili letni plan proizvodnje premoğa in plan znižanja polne lastne cene, decembrski plan pa so presežili za 2,5% — so široko odjeknili po vsej republiki. Po zaslugi dobro organiziranega socialističnega tekmovalja za večjo storilnost dela, vzgledne požrtvovalnosti rudarjev in uslužbencev ter zaradi tesne povezave med upravo, partijsko organizacijo in sindikatom je premogovnik Senovo zaslužen stopil na čelo najboljših slovenskih rudnikov. Pred dnevi je bil senovški rudarski kolektiv razglašen kot najboljši rudarski kolektiv Jugoslavije.

Ponosna in vesela zavest, da so v dobrem letu prišli z enega zadnjih mest na prvo mesto večjih slovenskih in jugoslovanskih premogovnikov, senovških rudarjev ni uspavala. Nasprotno. Četrto leto petletke jih je našlo pripravljene, čeprav jim je prišlo večje in odgovornejše naloge, kakor so jih imeli lani. V januarju so častno izpolnili mesečni proizvodni plan in ga celo presežili za 1,95%. Prvi uspeh v novem letu je posebno pomemben zato, ker so ga dosegli senovški rudarji nazvil povečanemu planu in z manjšo delovno silo, kakor jim je predvidena po planu. Dveletna borba z ognjem in lanskim tekmovalni polet sta jih utrdila in prepričala, da je za redno izpolnjevanje plana pomemben sleherni dan. Zato je bila letos od prvega januarja dalje osnovna misel vseh sestankov partijske biroja in osnovne partijske organizacije, posvetovanj udarnikov in rudniškega vodstva ter množičnih sestankov sindikalnih grup v rudniku: za vsako ceno bomo redno izpolnjevali dnevne plane!

Brez načrtov ni uspehovi! To na Senovem dobro vedo. Dnevne sestanke direktorja, glavnega inženirja in sekretarja partijske organizacije v rudniku bi lahko imenovali posvete štaba pred dnevnim akcijo. Na teh sestankih pretresajo vprašanje proizvodnje prejšnjega dneva in probleme, ki so nastali na posameznih odkopih. Na tedenskih sestankih širšega rudniškega kolektiva, kamor pridejo tudi obratovodja, šef investicije, glavni mojstri in drugi, pa sklepajo o nalogah prihodnjega tedna. Za olajšavo šestih dni se je treba vsakokrat temeljito pripraviti. Zato so ekipe ponedeljskih sestankov vodilnega rudniškega kadra živa slika, kako se razvija letošnja borba za plan na Senovem. Vprašanje delovne sile, planograma za uvajanje cikličnega sistema dela, pravočasnega dostavljanja lesa na odkopna mesta, vprašanje estisjenega zraka, dobrega zračenja jame, odvoza, vzdrževanja prog, separacije in strojev, ustanavljanje novih brigad, tekmovalnja med brigadami in tako dalje, o vsem tem raz-

pravlja in sklepa rudniški kolektiv, partijska in sindikalna organizacija pa skrbita za izvršitev postavljenih nalog.

Da je tako dosledno in načrtno delo rodilo uspehe, povedo številke. 2. januarja letos dnevni plan ni bil dosežen. Izpolnili so le tričetrt dnevne naloge. V naslednjih dneh so zboljšali dovoz lesa in dvignili storilnost. 10. januarja je bil plan prve dekade presežen že za 1,13%, 11. januarja za 1,49%, 14. januarja pa je bil rudnik za 2,48% nad planom. V januarju, ko je bila v industriji, prometu in ostalem gospodarstvu zaradi mraza za premoğu najtrša, so senovški rudarji izpolnili svoje obveze do skupnosti: mesečni plan so dosegli s 101,95%. 1. februarja so bili s 5,59% spet nad planom. Visok eneg, slab odvoz in pomanjkanje železniških vagonov je 3. februarja zbilo uspehe na 98,51% dnevne naloge. Ze naslednji dan so rudarji dohilel zamujeno in presežili dnevni plan. 14. februarja so s ponosom zapisali v evidenco: plan prve polovice drugega meseca je izpolnjen s 102,97%.

Plan je zakon. Če ga ne bomo dosegli takoj v začetku, ga pozneje eploh ne bomo mogli, so rekli senovški rudarji takoj prve dni, ko so zvedeli, da bo letos plan vsak mesec večji. Zato so se v vseh oddelkih temeljito seznanili z nalogami. Vendar, če bi delali samo po starem, to je po dosežanjem načinu »številk«, plana na Senovem ne bi mogli doseči. V borbo za povečane stotine in tisoče ton premoğa so stopile brigade.

Prve štiri brigade so sestavili znani senovški rudarji: Anton Zupančič, Franc Zakšek, Ivan Pleterski in Ivan Lesnika, peto snuje Alojz Novak, devetkratni udarnik. V prejšnjih brigadah, ki so štele po 9 ljudi, so delali na enem odkopnem mestu. Zdaj dela v brigadah po 15 ljudi, vsaka tretinja hkrati na dveh delovišjih; brigada ima celo polje ali etažo. Ko vozača in pomočnik nalagata in odvažata premoğu, pripravljajo kopač s pomočnikom premoğu na drugem odkopu. Tako je premoğa za vsako tretjino vedno dovolj, izvoz pa ni več grlo rudnika. Namesto prejšnjih treh metrov priprave v premoğu naredijo zdaj brigade tudi po 6 metrov na dan. Najbolj pa je viden uspeh brigad v sami proizvodnji; povprečno nakoplje brigada po 96 ton premoğa, po starem načinu pa je prišlo na enako število rudarjev in vozačev le po 66 do 67 ton.

Udarniki so ponos senovških rudarjev. V januarju so jih proglasili 38 za december, 11. februarja 36 za januar. Med njimi sta devetkratna udarnika Alojz Novak in Ivan Nuč; osemkrat so prešli častne naslove doslej Jože Poznič, Anton Zupančič in Karel Kozinc, sedemkrat Pavel Zupevc, večkratni udarniki pa so tudi Stefan Golnič, Alojz Radič, Mihael Ajdovnik, Ivan Solin, Jože Kozole, Martin Tacar in drugi. Ob zadnji razglasitvi jim je uprava rudnika podelila denarne nagrade v obliki hranilnih knjižic.

Junaki dela na Senovem niso le v jami; tudi zunanji obrati in delavnice jih imajo. Med udarniki je kovinostrugar Jože Kadivnik. Pri delu ne pozna počitka; neutrudno riše v prostem času načrte, kako bi zboljšal stroje, zvišal storilnost itd. Rudniška lokomotiva je etala zaradi pokvarjenih delov že dva meseca, zaradi se je v januarju večkrat pokvarila. Zamislil si je in izdelal napravo, da je na navadni strojnički lahko rezkal polžasta zobata kolesa za lokomotivo. Rudnik, ki je taka kolesa zamenjaval v Rdbvjljah, Mariboru in drugje, je predlagal Kadivnika za novatorja.

Zgled najboljših rudarjev dviga ostale v vrste novih udarnikov. Za drugo petletko že kopljeta premoğu rudarja Karel Kozinc in Anton Zupančič. Novakova brigada bo z avgustom začela kopati premoğu za leto 1952, Miha Ajdovnik in Alojz Rodič pa boeta stopila v drugo petletko že prihodnji mesec.

Pred velikim, različnim grafikonom na Ravneh se rudarji radi ustavljajo. Malo je na njem rdečih stolpcev, ki bi se nehali pod črto, ki kaže 100 odstotkov dnevnega plana. Če se kakšen dan pokaže bela praznina pod kontrolno črto, pravijo rudarji: dancs je pa žalostna slika... Čez dan, dva so z grafikonom spet zadovoljni. Plan ne sme poznati ovir. Ko je pred 14 dnevi v rudnik nenadoma vdrla skozi stropne plasti voda in zalila v Zakovcu delovno polje, so na drugih odkopih hitro odprli dve novi delovišči, povsod pa so rudarji povečali storilnost, da zaradi vode proizvodnja ni trpela. Strojni oddelek in njegov obratovodja Konrad Klun, nadpaznik Jože Knez in drugi pa so z veliko požrtvovalnostjo rešili iz vode dragoceni motor in razno orodje. Na grafikonu vdor vode v jamo ni dobil mesta.

Plan moramo uresničevati sproti, vsak dan! Tako so sklenili senovški rudarji, tako tudi delajo. Prepričali so nas, da držijo dano delavelko besedo. Tg.

Uspehi prvih brigad so odprli oči tudi tistim rudarjem, ki so mislili, da morajo zaradi starih navad kopati premoğu kakor nekoč. Delovni polet v brigadah, red, disciplina in večja skrb za les in za odvoz premoğa, predvsem pa trdnješe tovaršтво v njih, vse to je v zadnjih tednih sprožilo med senovškimi rudarji živahno razpravljanje in ustanavljanje novih proizvodnih brigad.

Se drugo veliko prednost imajo brigade pred stariimi oblikami dela v rudniku. Vzgojne so. Martin Grile je dober rudar, bil pa je znan ponedeljskar. Odkar dela v Zakovski brigadi, se ni naredil plavega. Karel Pečnik mu je bil podoben; ni se mogel otresti plavkih. Ko pa ga je vzel Kozinc v svojo brigado, je postal najboljši delavec. V brigadah se kuje tovaršstvo v skupnem delu. Čast brigade pa je več kakor napisana ali povedana beseda. Rudar tovarša ne zapusti v sili,

Prežihov Voranc
se je vrnil med svoje ožje rojake,
ki so mu zkazali poslednjo čast

Pod snežnimi vrhovi Uršlje gore so v Kotljah 23. t. m. pokopali Hotuljci svojega velikega rojaka, pisatelja Prežihovega Voranca. Revolucionarni večni popotnik je tako zaključil svojo veličastno zadnjo pot, na kateri se je poslovlje od njega naše ljudstvo vse od Maribora, Ljubljane, Domžal do Slovenjgradca.

Na pogreb, ki je bil določen ob 10. uri, so od blizu in daleč prihleteli Korošci, kmetje, ki jih vsi poznamo iz »Samorastnikov«, »Požganice«, »Jamicov« itd., pa delavci iz Guštanja, Mezlice, Jesenic in drugod.

Tako se je v teenem Guštanju tlo ljudi, preden so ob 9. uri krenili proti Kotljam, da posprejmo Prežihia iz hiše, ki ga je poslednja počastila — iz zadrudnega doma v Kotljah — na vaško pokopališče. Tudi Kotlje so bile premajhne in pot od zadrudnega doma do pokopališča vse prekratka, da bi se mogli vsi pogrebci zvrstiti v sprevid ali mu držati vsaj lep spalir. Morali so dati prednost predstavnikom vlade LRS, CK KPS, Ljudske skupščine, Ljudske prosvote, Zveze književnikov Jugoslavije, Društva književnikov in še najrazličnejšim delegacijam, pa nosilec vencev, godbam, pevskim zborom, vojski, pionirjem. Zato pa so po zvočniku vsi lahko poslušali poslovilne besede, ki so jih govorili predstavniki okrajnega komiteja KP Slovenjgradec Lovro Grden, pomočnik ministra za prosveto Miloš Ledinek, predstavnik koroških Slovencev Beno Kotnik in drugi.

Kako tesno je bil Prežihov povezan z domačo vasjo, kako mu je bil pri srcu njen gospodarski razvoj, je posebej povedal tov. Kotnik, njegov osebni prijatelj.

»Omenil bi samo nekaj najinih razgovorov v zadnjem času. Voranc je izredno ljubil svojega materina smrtga je zelo potrta. Kako mora otrok ljubiti svojo mater, kako se otroci vzgajajo, je tako lepo napisal v svoji zadnji knjigi,

»Solziceah«. »Napisal sem jih svoji materi v spomine, mi je pred kratkim dejal. Izredno potrje je bil, ko je zvedel, da je bila Koroška zabarantana pred sklenitvijo pogodbe v Parizu. Takrat mi je dejal: »Potomci Hudobivnikov izpod Krnic, že tolikokrat ogoljufani, še danes raztreseni po globačah Bele, Obirja, Svinje in Dobrade, po Podjuni, Gosposvetskem polju, tja do Osaj, Rožne in Zalske doline paberkujejo in pobirajo borne »sihte«, ti ne bodo nikdar mirovali, dokler ne pridejo do svojih pravic; nikdar tudi ne bodo priznali vsiljene meje, kajti živi mejniki so močnejši od kamenitih.« — Ta glas naj čujejo vse velesile s Sovjetsko zvezo na čelu.

Pred 14 dnevi sem Voranca zadnjikrat obiskal. Takrat je Voranc pred menoj napravil oporoko za svojo ljubljeno vas Jamnico-Kotlje. Dobesedno je dejal: »Lubja — danes se imava veliko pogovoriti. Saj veš, da sem priklenjen na postelj, zato skrbi ti, da bodo Kotlje do kraja elektrificirane. Tudi je treba urediti izvor kislo vode in napraviti red na Brezjah. Center zadrude mora biti bolj v sredini Kotelj. Zato pa mora biti zadrudni dom še letos popolnoma gotov. Zemlja pred zadrudnim domom naj se planira in poseje z drobnjo travo, v sredino pa postavite spomenik vsem 43 v osvobodilni borbi padlim žrtvam iz Kotelj.«

Objubil sem, da bom skušal njegovo željo uresničiti. Danes pri tvojem odprtem grobu še enkrat svečano obljubljam, da bom tvoje naročilo čimprej izvršil. Tratica pred zadrudnim domom bo zazelanela, v sredini te tratice pa se bo dvignil spomenik 43 žrtvam iz Kotelj in kot 44. žrtev fašizma bomo vklesali tudi tvoje ime — ime našega velikega sina slovenske zemlje — Prežihovega Voranca.«

V imenu vseh pionirjev se je zahvalil umrlemu pisatelju za njegove »Solzice« pionir iz Kotelj. Z venci in šopki se je nato poslovilo od velikega slovenskega pisatelja ostalo ljudstvo.

50% delavcev skladišča železa tovarne »Franc Leskošek«
je podpisalo delovne pogodbe do upokojitve

PODPISOVANJE POGODB GRE HITRO OD ROK

Po vsaj tovarni se govori o delovnih pogodbah, katere mora skleniti podjetje s svojimi delavci v najkrajšem času. Bilo je tudi več sestankov, ki so se nanašali na sklepanje delovnih pogodb. Niso bili brez uspehov. V začetku je bilo opaziti manj zanimanja pri delavcih, ko pa se jim je prikazal pravičen pomen sklepanja pogodb, se je stanje zelo zboljšalo. Tako so začele celotne brigade podpisovati delovne pogodbe. Na skladišču železa je živahno razpravljanje. Tov. Rešnjak, ki sedi za pisalno mizo ter razlaga svojim tovaršem besedila delovne pogodbe ima polne roke dela. Vsakega pozna dobro ter ve, da jih večina misli, kakor

on. »Jaz sem podpisal do konca, poglejte moje pogodbe!« Ponovno pogleda po ostalih tovarših, ki še nekako neodločno gledajo predse ter v tiste papirje, ki jim pravijo pogodbe. — Zdaj se oglašajo tov. Maks Pivec, brigadir 2. kratne jurišne brigade: »Jaz se tudi obvezem do konca in vea moja brigada!« To je pretrgalo tišino. Razgibala jih je izjava brigade, ki je že dvakrat jurišna ter jim vzela tisto neodločnost, ki so jo doslej imeli. Začeli so se oglašati. Od vsega števila zaposlenih delavcev na skladišču železa je podpisalo pogodbo do upokojitve 50 odstotkov. Jože H.

PODJETJE ZA RAZDELILNE NAPRAVE IN DALJNOVNE »ELEKTROPRENOS« JE IZPOLNILO PLAN SKLEPANJA POGODB 100%

Podjetje »Elektroprenos« je začelo sklepanje pogodb že t. t. m. po vseh gradbiščih ter sklenilo že v prvih dneh 130 delovnih pogodb. Do 15. februarja je sklenilo delovne pogodbe z vsemi delavci.

TOVARIS EDVARD KARDELJ
BO GOVORIL NA PREDVOLIV-
NEM ZBOROVANJU V MARIBORU

V nedeljo dne 26. februarja ob 10. uri dopoldne bo v Mariboru na Glavnem trgju množično predvolivno zborovanje, na katerem bo govoril nosilec kandidatne liste OF Slovenije za Svet narodov tovaris Edvard Kardelj.

Boris Kraigher napredoval
v čin generallajtnanta

Beograd, 24. febr. (Tanjug). Z ukazom Prezidija Ljudske skupščine FLRJ in na podlagi 41. člena zakona o službovanju v jugoslovanski armadi ter na predlog vrhovnega poveljnika oboroženih sil je napredoval v čin generallajtnanta generalmajor Boris A. Kraigher.

Josip Djerdja imenovan za vele-
poslanika FLRJ v Indiji

Beograd, 23. febr. (Tanjug). Z ukazom Prezidija Ljudske skupščine FLRJ je imenovan za veleposlanika FLRJ v Indiji Josip Djerdja, dosedanji veleposlanik FLRJ v Bolgariji.

Pri volitvah v angleški parlament so dobili laburisti absolutno večino

»Neodvisni laburisti« so propadli, komunisti brez mandata, konservativci so se okrepili

London, 24. februarja. Londonski radio poroča da so dobili laburisti do 20. ure po Greenwichu 313 mandatov. S tem so si zagotovili absolutno večino v novi britanski Spodnji zbornici, ki šteje 625 poslancev. Liberali so dobili dosedaj le 7 mandatov, komunisti pa nobenega.

Reuter poroča, da je bila volivna udeležba na drugih angleških povojnih volitvah rekordna. Volilo je 85% volivcev, pri prejšnjih volitvah leta 1945 le 77%. Takle udeležbe ne pozna zgodovina angleških parlamentarnih volitev.

Medtem ko so v prvih dopoldanskih urah laburisti vodili z veliko večino, pa se je v popoldanskih urah slika nekoliko spremenila. Volivni rezultati so bili namreč objavljeni v velikih industrijskih centrih, kjer so bili laburisti vedno močni, medtem ko so prihajala poročila z dežele in notranjosti, kjer imajo konservativci močne pozicije posebno med kmeti, še le v popoldanskih urah.

Konservativci so zmagali v mnogih volivnih okrožjih, ki so bila na novo formirana, pa tudi v številnih starih okrožjih — na škodo laburistov. V primeri z letom 1945 so povečali število mandatov za 40 sedežev. Volitve so pokazale precejšen odklon na desno in potrdile tendenco, ki so jo mnogi opazili že davno pred volitvami. Končni rezultati bodo precej zmanjšali večino, ki so jo imeli laburisti v prejšnjem parlamentu.

Volitve so pokazale, da se tudi v Angliji vedno bolj kaže polarizacija političnih idej. Poleg tega so pokazale da se vedno bolj jača dvocentrarski sistem. Ta sistem podpira tudi britanski volivni zakon, ki forsira le velike stranke. Po objavljenih rezultatih so dobili liberali le sedem mandatov, čeprav so postavili na volitve več sto svojih kandidatov. Ne samo to, v mnogih primerih so izgubili tudi svoje depozite, ki so jih založili pri Lloyd-u. To se pravi, da niso dosegli niti osmine tistih glasov v določenem volivnem

okrožju, ki je potrebna, da ne propade kavicja, ki jo mora položiti stranka za svoje kandidate.

Komunistični kandidati so se v tem pogledu še kar dobro odrezali. Od 98 komunističnih kandidatov eta do sedaj samo dva izgubila svoje depozite v višini 150 funt sterlingov. Nobeden pa ni bil izvoljen. Tudi generalni sekretar Komunistične partije Harry Pollitt, ki je kandidiral v nekem rudarskem okraju Walesa ni bil izvoljen. Od komunističnih kandidatov eta propadla podpredsednik KP Velike Britanije Palm Dutt in žena Harryja Pollitta, Margaret Pollitt. Prav tako je propadel bivši komunistični poslanec Piratin, ki je kandidiral v najbolj siromašni londonski četrti East Endu.

Predsednik vlade Atlee in Churchill eta bila ponovno izvoljena. Churchill je v svojem volivnem okraju dobil 18.000 glasov več, kakor njegov laburistični protikandidat. »Poudariti moram točnost in zanos, s katerimi so izvedli te volitve,« je izjavil Churchill v Woodfordu pri Londonu, kjer so ga znova izvolili za poslance. Konservativni voditelj je imel vesel obraz, čeprav nekoliko utrujen, ko je odgovoril na aplavz množice. V Leamingtonu, Warwickshire, je bil izvoljen Anthony Eden, prejšnji zunanji minister, toda le z malo večino. Izvoljena eta bila med drugim tudi zunanji minister Bevin in notranji minister Chatterl. Prav tako minister za delo Isaks, minister za zdravstvo Bevan ter Noel Baker, minister za domovine in Mac Lean. Med tistimi, ki so izgubili mandat je tudi Churchillov sin Randolph, namestnik Bevina Christopher Mayhew in minister za kolonije Grech Johns. Od petih laburističnih kandidatov, ki so bili zaradi svojega odločnega stališča v zunanji politiki izključeni iz laburistične stranke, ni bil nobeden izvoljen.

V zvezi z velikim porazom neodvisnih laburistov, se nam vsiljuje za ključek, da je intenzivna antievjet-

ska propaganda v Angliji zapustila globoke sledove. Ta preobrat v Angliji je brez dvoma v zvezi z metodami sovjetske politike, ki so prišle prav posebno do izraza v informbirojevski gonji proti Jugoslaviji. Očiten primer za to je Pritt, ki se je popolnoma vpregel v informbirojevski voz. Castna izjema je bil Ziliacus. Pritt se je tako kompromitiral kot podpredsednik kominformovske agenture v Angliji, da je popolnoma izgubil renome poštenega in res neodvisnega laburista. V svojem volivnem okrožju (londonsko predmestje), ki ga je zastopal že od leta 1935, je dobil komaj 8450 glasov, medtem ko jih je dobil še pred petimi leti skoraj 18.000. Prav tako je propadel tudi advokat sovjetske politike v Angliji Platts Mills, ki je dobil okrog 2000 glasov manj kot pred preteklimi leti.

Liberali so na teh volitvah doživeli težek poraz. Kljub temu, da so postavili 475 kandidatov, so dobili po sedesetih podatkih le 7 mandatov. Pri volitvah so dosegli 9% glasov, toda ker v Angliji ne velja proporcionalni sistem za volitve, marveč pripade mandat tistemu kandidatu, ki ima relativno večino, ni pričakovati, da bodo dobili kaj več glasov.

Nova zmaga laburistične stranke v Angliji soupada s pedesetletnico ustanovitve laburistične stranke (27. februar 1900). Na prvih volitvah 1945 je dobila laburistična stranka 399 poslancev, konservativci 189, liberali 12, komunisti 2, nacionalni liberali 13, nezavisni laburisti 3.

Ameriški Predstavniški dom odklonil zakonski načrt o pobijanju rasne diskriminacije

Washington, 24. febr. United Press poroča, da je Predstavniški dom odklonil vladni zakonski načrt o pobijanju rasne in verske diskriminacije pri zaposlitvi s strani delodajalcev ter izglasoval zakonski načrt, ki ga je predložila republiška parlamentarna skupina o ustanovitvi komisije, ki bi poučila delodajalce, da ne izvajajo zaposlavljanja pri zaposlitvi.

Republikanski zakonski načrt je predložil poslanec Samuel MacOnel ob podpori južnih demokratičnih poslancev. Republiški zakonski načrt je predložil poslanec Samuel MacOnel ob podpori južnih demokratičnih poslancev. Republiški zakonski načrt je predložil poslanec Samuel MacOnel ob podpori južnih demokratičnih poslancev.

Bolgarski odgovor na noto ZDA o prekinitvi diplomatskih odnosov

Sofija, 24. febr. (Tanjug). Bolgarska direkcija za tisk objavlja, da je ob prekinitvi diplomatskih odnosov med ZDA in Bolgarijo začasnih bolgarskih odpravnik poslov v Washingtonu izročil noto zunanjemu ministru ZDA. V bolgarski noti je rečeno, da so navedbe ameriškega zunanjega ministristva o prekinitvi diplomatskih odnosov z Bolgarijo v popolnem nasprotju z diplomatsko prakso in mednarodnimi običaji. Bolgarske interese v ZDA bo zastopal poljski predstavnik v Washingtonu.

UKREPI PROTI PROSIJAČENJU V BOLGARIJI

Sofija, 24. febr. (Tanjug). Bolgarsko ministristvo za delo in socialno skrbstvo je naročilo okrožnim, mestnim in vaškim ljudskim svetom, naj izdajo stroge ukrepe proti vsem oblikam prosijačenja. Za delo sposobne ljudi, ki jih zaloti pri prosijačenju, je treba vključiti v delo gospodarskih podjetij ljudskih svetov ali pa izročiti načelnikom milice ter organom službe »Delo in socialno skrbstvo«.

AMERIŠKA MISIJA ZA DALJNI VZHOD

Washington, 24. febr. (Tanjug). Po uradnem poročilu zunanjega ministristva ZDA bodo v kratkem poslali posebno ameriško misijo v Indokino, Malajo, Birno, Siam in Indonezijo, da bi ugotovila možnost za ameriško pomoč tem državam.

AVSTRIJSKO-GRŠKI TRGOVINSKI SPORAZUM

Dunaj, 24. febr. (Tanjug). Avstrija je sklenila z Grčijo prvi trgov. sporazum. Po sporazumu bo izvažala Avstrija v Grčijo magnezit, stavbeni les, steklo, tekstilije, električno gradivo in kemične proizvode, uvažala pa bo olje, južno sadje, kromovo rudo, tobak itd.

POŽAR V DUNAJSKI TOVARNI USNJA

Dunaj, 24. febr. (Tanjug). Včeraj je izbruhnil v tovarni usnja v sovjetskem sektorju Dunaja požar. Ta tovarna je ena največjih usnjarskih tovarn v Avstriji. Požar je uničil precejšen del naprav in instalacij v tovarni ter se cenil škoda na več milijonov šilingov.

ODKRITJE NOVEGA MNOŽICNEGA POKOPALIŠČA V NEMČIJI

Monakovo, 24. feb. (Tanjug). V okolici Humbergsberja na Bavarskem so pred kratkim našli množično pokopališče, kjer so pokopali konec novembra 1940 približno 5000 zapornikov nacističnega taborišča pri Ansbachu. Bivše člane povelstva tega taborišča bodo sodili v maju tega leta.

Pohvaljeni delovni kolektivi Slovenije

V zvezi s podelitvijo prehodnih zastavic in nagrad najboljšim delovnim kolektivom v Jugoslaviji je bilo pohvaljenih tudi 185 drugih delovnih kolektivov; 36 jih je iz Slovenije.

Med železniškimi kolektivi so bili pohvaljeni kolektivi kurilnice v Mariboru, vozovne delavnice v Šiški in nadzorništva za zveze in varnostne naprave v Celju. Zlasti številne so pohvale rudarskih kolektivov v Sloveniji, saj so deležni pohvale kolektivni premogovnikov Trbovlje, Zagorje, Hrastnik, Zabukovica, Laško, Pečovnik, St. Janž, Kanjžarica, Velenje, Ljuboje-Zabukovica, Ilirska Bistrica in Kočevje ter rudnikov Idrija in Mežica.

Med podjetji težke industrije je pohvaljen kolektiv tovarne kmetijskih strojev v Mariboru, med kolektivni lahke industrije pa so pohvaljeni ko-

lektivni tovarne kemičnih izdelkov v Celju, steklarne v Rogški Slatini, Sladkogske tovarne kartona in papirja, papirnice in tovarne celuloze Vevče-Goričane, tovarne volnenih predilnic v Mariboru, predilnice v Litiji, tovarne usnja v Ljubljani, tovarni usnja v Sošanju in Kamniku, tovarne usnjenih izdelkov »Toko« v Domžalah, tovarne športnih čevljev v Zireh in Blaznikove tiskarne v Ljubljani.

Med gozdarskimi in lesnoindustrijskimi podjetji so pohvaljeni kolektivni gozdnega gospodarstva Ljubljana, tovarne pohištva v Duplici, gozdnoindustrijskega podjetja Skofja Loka ter gozdnih gospodarstev Slovenjgradec in Postojna. Naposled eta bila pohvaljena še kolektivna gradbišča Moste, gradbenega podjetja »Gradisa« in državna posestva v Kočevju.

Delegaciji LMS onemogočeno prisostvovati II. kongresu slovenske mladine v Italiji

26. februarja t. l. bo v Gorici II. kongres Zveze slovenske mladine v Italiji. Kljub temu, da je ZSM v Italiji povabila našo mladinsko delegacijo, se kongresa ne bo udeležila, ker ji italijanske oblasti niso hotele izdati potrebnih vozov. Za ta svoj postopek niso navedle nobenega opravičljivega razloga. Ker se naša delegacija ne bo udeležila kongresa, je Centralni komite Ljudske mladine Slovenije poslal II. kongresu brzojavko naslednje vsebine:

II. kongresu ZSM v Italiji!
Zahvaljujemo se za vabilo, ki smo

ga prejeli za II. kongres ZSM v Italiji. Žal nam je, da se kongresa ne moremo udeležiti, ker so nam italijanske oblasti brez vzroka onemogočile prihod na kongres. To je pomoven dokaz, da slovenske manjšine v Italiji ne smatrajo za enakopravno in vas ostale slovenske mladine. Akti so eno, naše nerazdružljive vezi z vami drugo, in ni je sile, ki bi jih zmogla strati.

II. kongresu ZSM in s tem vsej slovenski mladini v Italiji želimo uspeha v dosledni borbi za najnosnovnejše pravice.

Slovansko-italijanska ljudska fronta zagovarja direkten sporazum o tržaškem vprašanju

Trst, 24. februarja. Na seji tržaškega občinskega odbora v četrtak je govoril med drugimi predstavnik tudi zastopnik Slovansko-italijanske ljudske fronte, tov. dr. Jože Dekleva. Med drugim je izjavil, da je Slovansko-italijanska ljudska fronta le za takšno rešitev tržaškega vprašanja, ki bi bazirala na sporazumu zainteresiranih narodov. V svojem govoru je pobil klevete, ki se vedno bolj širijo proti delovanju ljudskih oblasti v coni B. S konkretnimi podatki o agrarni reformi in o ugodnostih, ki jih uživa italijansko šolstvo pri nas je do dna razkrinjal umazano politično spekulacijo tržaške reakcije in kominformistov.

Na koncu svojega govora je v imenu Slovansko-italijanske ljudske fronte ugotovil naslednje:

1. Vojaška uprava je s kršitvijo mirovne pogodbe napravila iz cone A, ki bi morala biti neodvisen mednarodni organizem, navaden privesek Italije.
2. Varnostni svet kljub prižbam o

kršitvi mirovne pogodbe v pogledu STO še ni storil ničesar, da bi preprečil novo kršitve mirovne pogodbe.

3. Razvoj političnih dogodkov kaže, da žele podpisniki lamoznega tripartitnega predloga z 20. III. 1948. revizijo mirovne pogodbe z Italijo, v kolikor se ta nanaša na STO in da Sovjetska zveza ne nudi zadostnih garancij za izvršitev klavzurne mirovne pogodbe.

4. Vojaška uprava podpira in se nanaša na tieste politične skupine, ki so se od vsega začetka hotele minirati avtonomijo in neodvisnost STO-ja, medtem ko skuša tržaško kominformsko vodstvo usmeriti demokratične množice v drugo smer, to je k priključitvi STO-ja k Italiji.

Dr. Dekleva je na koncu pripomnil, da je Svobodno tržaško ozemlje postalo tako drobiž za poravnava večjih ali manjših kompenzacij med valesilami. Na koncu je še poudaril, da je možna pravica rešitev tržaškega vprašanja samo z direktnim »sporazumom med prizadetimi narodi«.

Obsojeni češkoslovaški državni funkcionarji zaradi gospodarske špijonaže

Praga, 24. febr. (Tanjug). Senat državnega sodišča v Pragi je izrekel dolgoročne kazni skupini, ki je bila obsojena zaradi gospodarskega vohunstva.

Glavna obtožnica Jyfi Strih in Blažek sta bila obsojena na dosmrtno ječo, Blažekova žena 25 let težke ječe, uradnica Skrivankova na 22 let težke ječe, vsem pa so zaplenili njihovo premoženje. Prvotno so bili vsi štirje obsojeni na smrt.

V poročilih, ki jih je objavil češkoslovaški tisk o tej obsodbi, ne navajajo, kje so bili obtoženi zaposleni in kako so izvajali vohunstvo. Za Jijeta Striho pravijo, da je bil »načelnik planskega oddelka nekega ministristva«, za Blažeka, da je bil de-

lal v nekem »izvoznem podjetju«, za Skrivankovo pa, da je bila »uradnica zelo važnega ljudskega podjetja«.

Obtoženi so priznali, da so za visoke vsote denarja izročali tujim agentom važne gospodarske podatke, medtem tudi besedilo trgovinske pogodbe, ki je bila sklenila Češkoslovaška z neko državo, katere imena pa ne imenujejo.

Mehika potrjuje priznanje španske republikanske vlade

Mexico - City, 24. febr. AFP poroča, da je predstavnik mehiškega zunanjega ministristva izjavil na konferenci za tisk, da potrjuje mehiška vlada svoje priznanje španske republikanske vlade v emigraciji, ter je obbližke vlade v Madridu, da je oblikovala diplomatske odnose s Francosko Španijo.

Protest rudarskih delavcev Jugoslavije proti razbijaški politiki informbirojevskih sindikatov

V duhu informbirojevske gonje so se začeli zadnje čase množiti obrekovalni napadi nekaterih voditeljev Svetovne sindikalne federacije in posameznih v SSF včlanjenih sindikatov na delavski razred Jugoslavije in njegovo sindikalno gibanje. Sindikalni tisk nekaterih držav je objavil vrsto izmišljotin in obrekovanj o sindikalnem gibanju v Jugoslaviji. Tako je glasilo sovjetskih sindikatov »Truda« letos v januarju pisalo, da so jugoslovanski sindikati »policijski«, njihovi voditelji pa »plameteči oznanjevalci suženjskega dela. Listi madžarskih, češkoslovaških, poljskih in drugih sindikatov so pisali o »stavkah rudarjev v Jugoslaviji« in o »prisilnem delu«. Za obrekovanje in napade proti našim sindikatom so uporabili tudi mednarodne konference, na katerih je onemogočeno sodelovanje

predstavnikov naših sindikatov, obrekujejo jugoslovanske sindikate kot »nesvobodne, lažne, vohunsko-diverzantske, fašistične sindikate« itd. Z najgršimi psovki nam blatijo naše najuglednejše in najbolj zaslužne sindikalne voditelje.

V okviru te organizirane gonje so do delili posebno vlogo vodstvu tržaških sindikatov, ki je zahtevalo, naj bi Zvezo sindikatov Jugoslavije izključili iz Svetovne sindikalne federacije.

Ker sekretariat Svetovne sindikalne federacije, ki pozna zgodovino delavskega razreda Jugoslavije, ni ničesar ukrenil, da bi preprečil nezasišano gonjo proti sindikatom Jugoslavije, zahteva Sindikat rudarjev od sekretariata Svetovne sindikalne federacije, naj resolucijo tržaških sindikatov zavrne in obsodi kot razbijaški dokument.

Zveza sindikatov Jugoslavije protestira proti obsodbi voditelja libanonskih delavcev

Beograd, 24. febr. (Tanjug). Libanonska vlada je pred kratkim obsodila Mustafa El Arisa, predsednika federacije delavcev in uslužbencev Libanona in člana Izvršnega odbora Svetovne sindikalne federacije ter dva druga sindikalna voditelja na odvzem prostosti zaradi njihovega sindikalnega delovanja.

Centralni odbor Zveze sindikatov Jugoslavije je poslal v tej zvezi protestno brzojavko Ekonomsko-social-

nemu komiteju OZN v kateri je med drugim rečeno:

V imenu delavskega razreda in vseh delovnih ljudi naše države najodločneje protestiramo proti tej nezakoniti obsodbi in zahtevamo, da stori Ekonomsko-socialni komitej korekto, da bo ta nepravilna sodba razveljavljena, obsojeni libanonski sindikalni voditelji spuščenji in onemogočeno nadaljnje preganjanje libanonskih sindikatov.

„Nimam dovolj besed, da izrazim tisto, kar mislim o uspehih jugoslovanskih narodov“

piše znana francoska javna delavka Imbert, ki je bila izključena iz organizacije borev za mir, ker je obiskala Jugoslavijo

Pariz, 24. februarja. (Tanjug). Pariški »Combat« je objavil članek bivše predsednice organizacije »Borci za mir in svobodo« 13. pariškega rajona Agnese Imbert, ki je bila izključena iz organizacije zato, ker je obiskala Jugoslavijo. Claude Bourdet, direktor lista »Combat« je v uvodniku k članku poudaril med drugim, da je »po zgledu Casouja, Vercoira, Edith Thomas in številnih drugih znanih osebnosti zadeva Agnese Imbert nov primer drame, ki se odvija v zavesti najbolj iskrenih komunistov in njihovih zavencev.«

Agnese Imbert je bila vse do prihoda v Jugoslavijo na vodilnih mestih v organizacijah francoskih naprednih žena »Priateljice miru«. Zaradi protifašističnega delovanja jo je leta 1941 gestapo aretirjal in izgnal.

Agnese Imbert pojasnjuje v članku okolnosti, kako je prišlo do njene izključitve, in piše, da jo je srditost informbirojevske kampanje proti Jugoslaviji ter neobjektivnost dokazov izpodbudila, da je obiskala Jugoslavijo in se z lastnimi očmi prepričala, če je Jugoslavija v resnici pod škornjem Američanov in če je na poti v fašizem, kot to trdi informbirojevska propaganda Poudarila je, da so se nekateri člani francoske Partije, člani predsedstva organizacije trudili, da bi jo odvrgnili od potovanja in ji grozili, da bo razglasena za imperiaističnega vojnega hujskača.

»Nasprotno pa me je Yve Farge, predsednik organizacije »Borci za mir in svobodo« — piše Agnese Imbert — prijateljsko podprl v mojem sklepu in oddal

sem v Jugoslavijo. V tem članku nimam dovolj besedi, da bi izrazila tisto, kar mislim o tem hrabrem ljudstvu in njegovih uspehih. Moje mišljenje se ujema z vsemi dobrotinimi obiskovalci Jugoslavije: v tej državi grade socializem kljub težavam, ki jih je treba videti neposredno na kraju, da bi jih mogli razumeti. Po vrnitvi v Pariz sem zvedela, da me je vodstvo organizacije »Borci za mir in svobodo« 13. pariškega rajona pozvalo, naj se pred njim izjavim o svojem odhodu v Jugoslavijo. Pozvalo me je, naj se javim, ko sem bila še v Beogradu in mi ni bilo mogoče priti na seetaneek. Zaman sem protestirala proti takemu ravnanju. Kot odgovor sem dobila obvestilo, da sem izključena iz organizacije.

Agnese Imbert poudarja, da je na ta način sprejeti sklep o izključitvi v nasprotju s pravilnikom organizacije, h kateremu je tudi sama veliko prispevala, in piše, da je bil njen zločin v tem, ker se je drznila obiskati socialistično Jugoslavijo. Agnese Imbert nastopa proti informbirojevskim metodam, »s katerimi skušajo danes modelirati francosko zavest« in poudarja, da s tem ne nastopa proti komunistom, kar dokazuje tudi njeno obšudovanje komunistične Jugoslavije.

Odkar imajo žene v naši državi voljno pravico, piše na koncu Agnese Imbert, dajem svoj glas Komunistični partiji. Toda, kaj so storili iz te Partije, ki je ob osvoboditvi živlala naklonjenost treh četrtin ljudstva? Slušim, kako delavci govore: »Nič več ne zaupamo... Mar jih je mogoče zaradi tega grajati?«

Ho Si Minh — voditelj vietnamskega ljudstva

Ho Si Minh je predsednik Demokratične republike Vietnam, s katero je pred dnevi naša država navezala diplomatske odnose. Ho Si Minh, ki ima danes 60 let, je posvetil 40 let svojega življenja borbi za osvoboditev svojega naroda. Ta borba se sedaj vedno bolj približuje končni zmagi. Ho Si Minh se je rodil 1890. leta v severnem Anamu, v najbolj razvitem delu Indokine, odkoder so se širile napredne ideje po vseh pokrajinah Indo-

osvobodilno vojsko. Nadaljnje faze borbe Vietnamu za popolno osvoboditev lahko resumiramo v nekaj potezah:

25. avgusta 1945 se je v Hanoju ustanovila proviziorna demokratična vlada Bao Dai, japonski Gaultier v Indokino je bil prisiljen abdicirati; 2. septembra 1946 je bila proglašena Neodvisna republika blika Vietnam; 6. septembra 1946 je francoska vlada priznala Vietnam kot suvereno in neodvisno republiko; julija 1946 je prispel Ho Si Minh v Pariz na uradne razgovore. Slike iz tega časa ob priliki velike parade 14. julija kažejo Ho Si Minha na tribuni, na trgu Bastille, poleg članov Bidaultove vlade. Toda francoski vladi je šlo samo za to, da pridobi na času. Zato je bil v Fontainebleau-u, kjer so se vodili uradni razgovori med francosko in vietnamsko delegacijo, njen cilj le modus vivendi. Ko maj nekaj mesecev nato, ko je francoska vlada zbrala v Indokini dovolj sil, pa se je začela umazana vojna, ki je dosegla stala Francijo že milijarde dolarjev.

Doslej so Demokratično republiko Vietnam poleg naše države priznale še mnoge napredne države. Posebno priznanje LR Kitajske je zelo utrdilo mednarodni položaj Ho Si Minha. Po poročilih agencije »France Presses« je bila te dni proglašena v Vietnamu občna mobilizacija vseh ljudskih in materialnih sil države. Ta mobilizacija je le del priprav na splošno kontraofenzivo vietnamskih sil proti francoskim kolonialnim četam. Medtem ko se notranji in zunanji položaj Ho Si Minha vedno bolj utrjuje, pa je Bao Dai vedno bolj odvisen od milosti, ki jo prejema od drugih držav.

NAŠI JUNAKI DELA

Traktorist Jože Gorjup dela za drugo petletko

Jože Gorjup je navzlic osemindesetletni letom starosti eden najagilnejših in najpoštvovalejših traktoristov Slovenije. Vedno je poln volje, vedno pripravljen tekmovali za vsakomer. Njegovi tovariši pa pravijo, da je iz dneva v dan tudi vedno bolj navezan na traktor in na strojno delo sploh.

To ni čudno. Jože Gorjup se je že v zgodnji mladosti zanimal za naprednejše obdelovanje zemlje, nekaj let pozneje pa je na nekem starem traktorju menda prvi v mariborski oblasti začel uvajati traktorско delo v kmetijstvu. Kot traktorist si je v kratkem razdobju nakopičil mnogo izkušenj in kmalu premagal tudi neznanje kmetov v traktor, kmalu pa je

zaradi gnile politike predaprilskih oblastí doživel tudi polom.

Vendar ta bridki dogodek ni zamoril v njem želje po tehničnem napredku v kmetijstvu. Zato je še večkrat poskusil srečo, pa vedno zaman. Ko pa so po osvoboditvi tudi v Mariboru ustanovili Ustroj, je spet sedel na traktor in v se-

stavu šentjanske brigade krepko pomagal prebijati led na Dravskem polju. S svojimi izkušnjami je namreč obojati druge traktoriste, pomagal je postavljati prve norme, leta 1946 pa dal vsem traktoristom mariborskega Ustroja lep zgled: s traktorjem »Allis Chalmers« je v letu dni zoral nad 100 hektarov njiv!

Naslednje leto je Gorjup prešel v sestav brigade v Slivnici pri Mariboru. Tu je na traktorju »Fernal« z diskovnimi plugi začel uspešno borbo za predčasno izpolnitev petletne naloge! V razdobju leta dni je namreč obdelal 156 pogojnih hektarov zemlje in presegel normo (80 pogojnih hektarov) kar za 95%! Še više pa se je povzpel 1948, leta, ko je na istem traktorju presegel normo (ki je v tem letu poskočila na 120 pogojnih hektarov) že za nad 140%!

Toda krivulja njegove storilnosti tudi pa tem ni padla. Med prvimi v Sloveniji je namreč lani poleti začel tekmovali po zgledu Širotanovića. Odtlej je venomer visoko presegal norme in je samo v lanskoletni jesenski kampanji zoral skoraj 160 pogojnih hektarov, kar za dober odstotek presega celoletno normo! Povrh je v tej kampanji prihranil 38,8% goriva, se odlikoval po kakovosti dela, čuvanju in negovanju stroja, zaradi česar je v tekmovalju nabral kar 2488 točk (namesto normalnih 1400—1500) in bil nagrajen z radioaparatom ter z diplomo!

Vsi ti uspehi so Gorjupa dovedli do tega, da je začel sam računati, če ni morda že izpolnil petletne naloge. In pred dnevi se je v pisarni mariborskega Ustroja izkazalo, da je začel Jože Gorjup že v zadnjih dneh lanskoletnje jesenske kampanje delati za drugo petletko!

Takšna je pot petkratnega udarnika in šestkrat nagrajenega Gorjupa, ki sam popravlja traktor, marljivo prenaša svoje bogate izkušnje na mlade učence in venomer skrbi za razmah tekmovalstva za visoko delovno storilnost. Tako se bori za socializem prileten zmagovalec petletke, ki si je z zmagami v spomladanski kampanji 1946, leta med prvimi traktoristi v Sloveniji priboril pohvalo, te dni pa je prav tako med prvimi podpisal delovno pogodbo do upokojitve. V. K.

Tudi traktorist Franc Ekart že dela za drugo petletko

Dvaindvajsetletni Franc Ekart je traktorist od leta 1947. Je član traktoriske brigade v Cirkovcih na Dravskem polju in v glavnem orje na industrijski ekonomiji Tovarne glinice in aluminija v Strnišču. Tu so z njim zadovoljni, saj se odlikuje s kakovostnim in hitrim delom. Vendar Ekart pomeni za mariborski Ustroj še nekaj več. Medtem ko je zmagovalec petletke Jože Gorjup prvi presenetil vodstvo z izredno visoko delovno storilnostjo, je mladi Ekart povsem nepriznava uspel leta 1947. in lanske spomladi prvi na področju mariborskega Ustroja potegniti v tekmovalje vse svoje brigadne tovariše. Njegov zgled in njegovo prizadevanje sta bila bogato nagrajena: razvilo se je tekmovalje tudi v drugih brigadah, brigada v Cirkovcih pa je obakrat kot najboljša traktoriska brigada v Sloveniji odnesla prehodno zastavo in prvo nagrado!

mladi in jeseni 1948. leta ter lani jeseni pa je v težki borbi z Gorjupom in drugimi izkušnimi traktoristi Slovenije zasedel drugo mesto. V tem razdobju je presegal normo od 40 do 170%, lanske

jeseni pa je zoral nad 131 pogojnih hektarov njiv, kar znese nad 80% celoletne norme!

Zaradi vseh teh uspehov je bil mladi Franc Ekart štirikrat proglašen za udarnika, prav ob koncu lanskoletnje jesenske kampanje pa je izbojval svojo dosej največjo zmagó: le nekaj dni za Gorjupom je izpolnil svoj petletni plan!

Obisk pri zadružniku PETRU ŠTRUCLJU kandidatu za volivni okraj Ljutomer-Radgona

V Ivanjkovcih sem stopil iz vlaka v megleno februarško jutro. Namenil sem se k zadružniku Petru Štručlju, predsedniku vinogradniške zadruge Vinski vrhovi, ki ga je ljudstvo ljutomerskega in radgonskega okraja postavilo za kandidata v Zvezni svet.

Ko sem počasi stopal po ozki, ilovnati poti proti Jeruzalemskim vrhovom, me je dohitela gruča mladih ljudi. Radovedno so me pozdravili, nakar me je najbližji vprašal: »Kam pa ste namenjeni, tovariš?« »V Vinske vrhove« sem dejal in pogledal vesele obraze mladincev. »Lepo,« so rekli, »tudi mi gremo gor.« Bil sem upravičeno vesel mladih sopotnikov, ki so se iz enotenskega tečaja vračali domov, saj sem poprej resno dvomil, da bom ubral pravo pot po klančih.

Prispeli smo na Jeruzalemski vrh, meglá se je počasi umaknila soncu, ki je pokukalo izza oblakov in mahoma pozlatilo lesketajoče vrhove sedmih vinogradov in sadovnjakov. Svet, po katerem smo šli, se je enkrat dvigal, potem zopet padal.

Počasi smo se približali Vinskim vrhovom. Mladina mi je med potjo povedala, da je tukaj najmočnejša vinogradniška zadruga, ki poseduje svet petih krajevnih ljudskih odborov. Vprašal sem po predsedniku Štručlju. Mladina ga je poznala. »Stari borec je za naše pravice«, je dejal fant na levi, ne da bi me pogledal. Zavili smo v dolino, nato vkreber in že se je pred nami pokazala prostorna zidanica, sedež zadruge Vinski vrhovi. »Predsednika Štručlja boste našli v pritličju«, so mi dejali mladinci in se poslovili.

Stopil sem skozi široka vrata v sobo. »Kaj bi pa radi«, me je povprašala Štručljeva žena. »Tovariš predsednika bi rad«, sem ji dejal. Ni ga bilo treba klicati, prišel je sam ter mi podal roko. Za trenutek sem se zagledal v njegov starejši, ostro začrtan obraz, ki mu je življenjska borba začrtala ostre gube. Ko je zvedel, zakaj sem ga obiskal, se je nasmehnil in počasi dejal: »O mojem življenju bi radi kaj napisali. To je pa dolga povest, povest sihernega viničarja, ki ga srečujete po naših hribih.«

»Ne vem, kje bi začel. Ali naj tam, ko sem postal z dvanajstim leti hranilec dvanajstčlanske družine? Takrat nam je umrl oče in zapustil v stari prepereli viničarski bajti dvanajst neprekrbljenih otrok. Na naša vrata je potrkal glad z vso svojo grobstvo! Otroci nismo znali misliti, zahtevali smo od matere kruha, ki ga pa nam ni mogla dati. Mi pa smo hoteli jesti — živeti!

Garali smo vsi, mati in nedorasli otroci. Devet kron je padlo zvečer, ko se je naredil mrak, v otroško žuljavo roko. Dvedeset kron, s katerimi sem stekel po kilogram moke, da smo imeli močnik. Tako smo stradaši in živeli mlada leta brez mladosti...

Ko sem bil star sedemnajst let, je neke pomladi zavrelo v meni. Zrevolucioniral sem brate in ostale dve družini, ki sta prav tako garali gospodarju Volfu. Zvečer, ko je gospodar v zidanici legel, smo se nagomilili za bajto. Rekel sem jim, da nam mora gospodar ali povišati plačo, ali pa se zapremo v bajto in zapustimo delo. Mladi so bili za to, večina starejših pa ne. Sedemdesetletni Žabota je zagodrnjal: »Kdo pa nas bo potem hranil, od božje štíme ne bomo živeli.« »Kaj živeli« sem dejal, prisilil ga, da nam poviša plačo. Ko smo drugo jutro gospodarju povedali sklep, da ne gremo na delo, če ne skrajša delovnika na osem ur ter ne poviša plače, se je razburil in zagrmel: »Štrajkati hočete! Dobro, saj imam tudi žandarje.« Vendar se je zbal prijavit, mi pa smo se zaprl v bajto ter čakali. Delo je počivalo, štirinajst dni ni bilo zasluzka, kruha. Uspeli smo v toliko, da smo dobili nekaj kron višje plačan delovni dan, vendar si tudi s tem nismo zboljšali položaja, glad je še vedno bil vsakdanji gost pri naši mizi.

Naslednje pomladi sem si poiskal prijatelja. Oprtala sva cepce in odšla v dolino iskat kruha. Leto za letom sva dminila, mlati, puščala svoje moči za par vreč žita, ki sva jih na jesen prinesla domov.

Leta so tekla, stanje pa se za nas ni v ničemer izboljšalo. Prihajale so volitve, dajale nove župane, poslance, kateri so tu in tam prišli tudi med nas ter nam obljubljali naše pravice, po volitvah pa je zopet vse zaspalo. Naš delavec je še vedno dobival za celodnevno delo 4, 5, do 8 dinarjev. Vključeval sem se v razna društva s ciljem, da dobimo viničarji vsaj nekaj pravic, vendar brez uspeha. Tudi pri viničar-

ski zvezi sem poizkusil, toda tudi tam ni bilo nič. Do dna sem spoznal vso gnilobo tedanjih režimov, vedel sem, da si bomo morali pravico priboriti sami, z borbo.

Ko je vzplamtela narodnoosvobodilna borba, se je začelo kuhati v naših

ljudih, vedeli smo, da bomo dosegli pravico in nismo se zmotili. »Poročevalca«, ki sem ga dobil od aktivista, smo potem brali skupno in debatirali. »Kaj bo z zemljó«, so spraševali viničarji. »Zemljo tistim, ki jo obdelujejo«, smo brali v časopisih.

Prišla je osvoboditev in kmalu za tem je bil sprejet zakon o agrarni reformi. Zemljo so dobivali tisti, ki so jo obdelovali, številni viničarji so postajali lastniki vinogradov, v katerih so za tuje in domače izkoriščevalce pregarali leta in leta. Bilo nas je nekaj, ki smo videli, da si bodo viničarji — novi lastniki lahko izboljšali svoje življenje le, če se bodo združili in skupno obdelovali, kajti na majhnih koskih zemlje jim je bilo nemogoče urediti si dostojno življenje. Odločili smo se za ustanovitev zadruge. Bile so težave, bilo je mnogo

nerazumevanja za novo stvar. Najprej se je za zadrugo od 130 družin odločilo le 40. Ze naslednje dni pa so začeli pristopati še novi. Na občnem zboru so me izbrali za predsednika. »Naj bo«, sem privolil, »samo disciplino in red bom držal.« Tako je začela z delom naša vinogradniška zadruga v letu 1945.

Zadruga je bila tu, vendar stvari še niso bile urejene. KLO, v katerega so se vrinili sami večji kmetje, je izoliral viničarje. Dan pred volitvami so črtali dva kandidata viničarja z liste. Tako se pa nismo zmenili, sem dejal in sklical zbor. Pritožili smo se. Rezultat je bil, da so bile volitve razveljavljene, v novi odbor pa so pušili tudi viničarji.

Delo je teklo v naših vinogradih, da je bilo veselje gledati. Prvoletne težave so zasenčili uspehi, ki se z dobro organizacijo dela stopnjujejo iz leta v leto. Na najvažnejše bi vam skoro pozabil povedati: Med tem časom sem bil sprejet v Partijo. Šele tedaj sem se dodobra zavedel svojih dolžnosti. V naši zadruzi šteje partijska organizacija 40 članov, ljudi, ki predstavljajo močan steber v naši zadruzi.

»Tako nekako sem vam povedal del svojega življenja«, se je nasmehnil Štručelj in končal. Pridite poleti, boste videli, kako je takrat pri nas! Zunaj so ga čakali zadružniki, brigadirji, prišli so na delovni posvet. Krepko sem stisnil roko predsedniku ter se spustil v dolino. L. T.

Rudarji premogovnika Laško bodo izpolnili četrtletni plan do volitev

Na širšem plenumu republiškega odbora rudarjev Slovenije, ki je bil 21. t. m. v Trbovljah, je tajnik sindikalne podružnice rudarjev premogovnika Laško sporočil članom plenuma, da je delovni kolektiv na proizvodni konferenci sprejel obvezo za izpolnitev četrtletnega plana do dneva volitev. V ta namen napoveduje delovni kolektiv tudi poptrešno tekmovalje vsem rudarjem Slovenije.

V Suhi Krajini bodo v predvolivnem tekmovalju sadili sadno drevje in popravljali pota

V dolenskih okrajih nadaljujejo frontne organizacije s političnim predvolivnim delom. Na mnogih vaških sestankih, plenumih krajevnih odborov OF in na sestankih krajevnih aktivistov vseh organizacij razpravljajo o volitvah in kandidatih za Zvezno skupščino in o gospodarskih vprašanjih. V mnogih vaseh so zastopniki množičnih organizacij sprejeli nove predvolivne obveznosti. V Ajdovcu, v Suhi Krajini, bodo tekmovali pred volitvami vsi trije vaški odbor OF med seboj, krajevni odbor OF je napovedal tekmovalje Smihelu pri Žužemberku. Do volitev bodo opravili 3000 prostovoljnih ur na popravljanju poti, žene pa 200 ur pri čiščenju ruševin. Mla-

dina bo imela kulturno prireditev. Vsi pa bodo skrbeli za to, da vsak volivec posadi po eno sadno drevo. V Smihelu bodo do volitev vključili v OF 25 novih članov, opravili 3000 ur na krajevnih cestah, vsak pa bo zasadil po eno sadno drevesce. V Zvirčah bodo za dograditev zadružnega doma opravili 500 prostovoljnih ur in posadili 40 dreves. Sadno drevje bodo zasadili tudi v Prevolah. V Trebčah vasi bodo sprejeli 15 novih članov, v jami in Stavčah vasi 8 članov itd. V Hinjah, v Selu, na Lopati in v Viševcu bodo do volitev popravili 4,5 km vaških poti. Poleg teh delovnih obvez napovedujejo vsake in krajevne frontne organizacije medsebojno tekmovalje v čim boljši izvedbi volitev.

V mariborski oblasti se zbirajo brigadirji za 1 mesečno gozdno akcijo

Ker so se frontne organizacije okrajev mariborske oblasti zavezale, da bodo do 26. februarja zbrale 1700 brigadirjev za večjo enomesečno gozdno akcijo na Pohorju, v teh dnevih tudi po vaseh soboškega okraja zbirajo brigadirje. Ta važna naloga za izpolnitev našega gozdarskega plana bo vsekakor nova preizkušnja za politično delo Fronte in važen del v sklopu priprav na volitve.

Na terenu Brdo so začeli s prostovoljnim delom — žene II. rajona pa so odprle šivalnico

Ljubljana, 24. februarja. V I. rajonu so množični sestanki, na katerih razpravljajo o volitvah. Pripravljajo prikaz uspehov Fronte, ki jih je dosegla od 1945. leta dalje. XVIII. in XIX. terenu je bilo napovedano tekmovalje v tem, kdo bo najbolje izvedel nazorno agitacijo.

Rajonski odbor AFŽ rajona III. je napovedal predvolivno tekmovalje II. rajonu, teren št. Vid pa terenu Sp. Zelena jama. Organizacija AFŽ se je v tej predvolivni dobi zelo razgibala, kar se zlasti pozna pri udeležbi na sestankih

in študijskih krožkih. Žene II. rajona so odprle šivalnico na XI. terenu.

Na sestanku XII. terena so sklenili, da bodo na svojem področju nasuli ceste in hodnike. Na terenu Brdo so že pričeli s prostovoljnim delom, nasuli so že 350 m ceste in razvozili 47 m³ gramoza.

V okraju Kamnik so zelo aktivne tudi organizacije Zveze borcev. Tako je na primer v Moravcih imela organizacija ZB sestanek skupaj z vojnimi invalidi, na katerem so sprejeli 152 novih članov ter poslali brzojavko kandidatu. Napovedali so tekmovalje vsem ostalim krajevnim ljudskim odborom.

V okraju Jesenice na množičnih sestankih razpravljajo o volitvah in o gospodarskih vprašanjih. V KLO Srednja Dobrava so napravili v čast volitev akcijo za posek lesa za zadružni dom. Posipajo tudi ceste in izdelujejo pane za graditev in ureditev novih DID-ov. Sklenili so, da bodo obveznosti, ki so jih sprejeli na množičnih sestankih, izstavili v izložbenih oknih in na razglasnih deskah.

PREDVOLIVNA DELAVNOST KULTURNIH USTANOV V BEOGRADU

Predvolivna delavnost je zajela tudi kulturno-umetniške ustanove Beograda. Zvezno in mestno narodno gledališče, radjska postaja ter vsa kulturno-umetniška društva bodo podrejala med volivno kampanjo številne koncerte v rajonih, podjetjih, na gradbiščih in v okoliških kmečkih obdelovalnih zadrugah. Njihovi člani, skupine in celotni ansambli bodo imeli umetniške programe tudi na predvolivnih konferencah.

Kulturno-umetniška društva v Beogradu so povezala to delavnost s predvolivnim tekmovaljem. Beograjska kulturno-umetniška društva je pozvalo k tekmovalju najboljšo kulturno-umetniško društvo Srbije »Abrašević«. Tekmoval bo tudi kolektiv narodnega gledališča, ki je sprejel tekmovalni poziv zagrebškega mestnega gledališča, poslan vsem gledališčem v državi. (Tanjug)

POPRAVEK

V sporočilu o potrjenih kandidatih za Zvezni svet se je vrnila napaka. Pravilno je: 278. volivni okraj Krško: namestnik: Colarič Alojz, tesarski delavec, poverjenik za lokalni promet oblastne ljudskega odbora ljubljanske oblasti, Ljubljana.

Dvakrat več stavbnega gradiva kakor pred vojno bodo pripravili letos v Bosni in Hercegovini

Bosna in Hercegovina spada med naše ljudske republike, kjer se je med petletko najbolj razvila gradbena dejavnost. V zvezi s tem je seveda silno narasla poraba gradiva. Kako težavne naloge je morala začeti republiška gradbena industrija, sprevidimo iz tega, da je imela poprej le sedem večjih opekarn in eno apnenico, čeprav ima vse pogoje za največji razvoj.

»Dolenski list« — nov lokalni časopis

Te dni je izšla v Novem mestu prva številka novega lokalnega časopisa, glasila Osvobodilne fronte okrajev Črno-melj, Novo mesto in Trebnje. »Dolenski list«, ki je enajsti lokalni časopis v Sloveniji, bo izhajal tedensko. Uredništvo in uprava sta v Novem mestu, tiska pa za tiskarna Slovenskega poročevalca v Ljubljani. Nov lokalni časopis bo spremljal delo frontnih organizacij, krajevno gospodarstvo, kulturno in prosvetno življenje ter obravnaval ostala vprašanja borbe za zgraditev socializma.

Nujno potrebno je bilo, da zgradijo velike opekarnice. Novi opekarni sta že začeli obratovati v Capljini in Prijedoru. Razen tega so opelko začeli žgati v številnih poljskih pečeh. Hkrati so modernizirali stare manjše in večje opekarnice. Razširili so tudi industrijsko apnenico.

Lani so postavili 17 poljskih in tri krožne peči. Opekarnice v Rakovici, Brčkem in Gračanici se razvijajo v največje opekarniške obrate v državi. Letos bodo tudi izročili v obrat tovarni betonskih polfabrikatorov v Zenici in Kreki. Letošnji plan gradbene industrije je za 300% večji od lanskega. Proizvodnja opeke, strešnikov, apna in peska bo dvakrat večja kakor pred vojno. Letos bodo tudi začeli izdelovati nekatere nove vrste stavbnega gradiva.

Udarnik Matevž Zajšek v KOZ Vrbje je opravil lani 502 storilna dneva

Tudi v KOZ Vrbju imajo nekaj zelo vseh in poštvovalnih zadružnikov. Eden najbolj delavnih je prav gotovo Matevž Zajšek, ki je bil pred kratkim prvi proglašen za udarnika, saj je v za-

IVAN GORŠEK MATEVŽ ZAJŠEK

lani opravljal največ, to je 502 storilna dneva. Kakor večina ostalih zadružnikov, tudi Matevž ni domačin. Rodil se je pri

Sveti Trojici pri Halozah kot viničarjev sin in bil od rane mladosti hlapec. Septembra 1948 pa je z družino prišel v vrbenko zadrugo ter prevzel skrb nad živino, kar je še danes njegov delo. Po mnogih letih hlapčevanja je danes srečen in zadovoljen. Pravi, da je včasih garal deset let, da je zaslužil to, kar je kot zadružnik zaslužil v enem letu. Zato bo letos storil še več, saj je na občnem zboru obljubil opraviti najmanj 500 delovnih dni.

Vrbenški zadružniki pa so ponosni tudi na svojo vrtnarja Ivana Gorška, ki so ga proglasili že za dvakratnega udarnika. Bil je med prvimi, ki so stopili v zadrugo, ter je v nekaj letih kot krojač, poljski delavec in zdaj vrtnar doživel vse uspehe in polome v zadruzi. V zadnjih dveh letih pa je na štirih hektarskem vrtu dosegel prve uspehe, saj so samo lani dosegli dohodki z vrta 303.000 dinarjev. Letos zatrjuje, da bo donos v vrtu še izboljšal ter povečal dohodke na 500.000 dinarjev.

Obdelovalne zadruge v Srbiji redijo 130.000 prašičev

Lani je živinoreja pri obdelovalnih zadrugah precej napredovala v vsej državi. Vendar mnoge zadruge še niso dovolj izpolnjevale živinorejskega plana. Letos je poudarek predvsem na živinoreji. Številno vseh vrat živine se bo povečalo še mnogo bolj kakor lani.

Precej dobro je razvita zadružna živinoreja v Srbiji, čeprav tudi srbske zadruge še niso dosegle primernega števila glav goveje živine. Zadruge imajo zdaj okrog 67.000 glav goveje živine, 69.000 konj, 130.000 prašičev in nad 170.000 ovc. Manj živine imajo zadruge v LR Hrvatski: okrog 20.000 glav goveje živine, nad 50.000 ovc, 30.000 prašičev in nad 17.000 konj.

Nekatere zadruge, ki imajo velike pašnike, še zelo zaostajajo po številu živine. Na Zlatiboru je 2047 ha pašnikov,

ki so jih začeli šele zdaj nekoliko bolj izkoriščati. Na sto hektarov kmetijske površine redijo 589 glav goveje živine in 400 ovc. Zadruge v Vojvodini lani tudi niso poevetile dovolj pozornosti živinoreji; redile so 3,2 goveda na 100 ha. Po letošnjem živinorejskem planu bodo redile mnogo več živine.

Zadruge v LR Srbiji bodo letos zredile nad 350.000 prašičev. Številno konj pri hrvatskih zadrugah se bo povečalo za 23%, goveje živine za 60%, prašičev pa celo za 734%. V LR Krvatski so opravili priprave za ustanovitev postaj plemenske živine. Ustanovili bodo 22 postaj. Zanje bodo zadruge izbrale najboljše plemenske živine. Na postajah bodo živino umetno osemenjevali. Lani so pri zadrugah v LR Hrvatski usmetno oplodili nad 3000 ovc najboljšimi pašem.

Fizkultura in Sport

DRŽAVNO PRVENSTVO V SMUČANJU Na Pohorju je zmagala štafeta Slovenije II.

Jahorina, 24. febr. Ob zelo lepem vremenu in odličnem snegu, ki je padal vse noč, je bilo tekmovalno prvenstvo za članske in prva 15 km, v samostojnih skokih in skokih za kombinacijo na 45 metrski skakalnici. Vsega skupaj je startalo 15 parov iz vseh ljudskih republik ter patrila Partizana in Narodne milice. Patrilo se sestavljalo trije tekmovalci s puškami in vodja patrilo brez puške. Streljali so po 12 km teka (vsek tekač po 5 nabojev). V streljanju je dosegla najlepši uspeh ekipa Bosne in Hercegovine, ki je imela 10 zadetkov, toda zaradi slabega rezultata v teku se je plasirala šele na 13. mesto. Ekipa Partizana je streljala zelo slabo (4 zadetki, toda zaradi dobrega časa so se plasirali na drugo mesto). Prvenstvo države si je osvojila ekipa Slovenije z 8 zadetki in s 5 minut prednosti pred ekipo Partizana. Njen rezultat je 1:25,0, drugi Partizan 1:30,0, tretja Slovenija II. 1:31,51.

V četrtki se je na Pohorju zaključilo mladinsko državno prvenstvo v smučarskih tekih in štafeti. Vsi tekmovalci so pokazali v tekmovalni štafeti izredno borbenost. Tov. Miklič iz št. Vida pri Ljubljani je na primer sredi proge pretrgal čevlji, kljub temu pa je vztrajal do konca in prispejal na cilj z eno smučko na nozi, z drugo pa bos. Proga za štafeti tek 3x5 km je bila zaradi pomanjkanja snega dokaj težka. Nastopilo je 7 štafet. Od posameznikov je dosegel najboljši čas Pavlovič in sicer 23,54 min.

Rezultati: I. Slovenija II. (Kranjc, Kalam, Novak, Ljber), 1.39,15 ure 2. Slovenija

I. (Kuhar, Bizjak, Pavlovič, Miklič) 1.42,41 ure. 3. Slovenija III. (Vinkler, Kulat, Svet, Kuhar) 2.44,44. Četrto mesto s časom 1.45,06 je zasedla štafeta Hrvaške II, peto pa Bosna in Hercegovina s časom 2.09,57. Štafeta Hrvaške je bila diskvalificirana ker je druga predala prila na cilj peš s smučmi v rokah. Štafeta Srbije je zaradi odkar na smučeh odstopila.

Nočni slalom v Mežici

Smučarska sekcija TD Mežica je letos zelo uspešno. Zgradila je vzpenjačo ter že trikrat priredila velike mednarodne smučarske tekme. Ta je nedvomno velik uspeh, obenem pa tudi lep dokaz, da so tudi Korošci ob Meži poizkušali in dobri smučarji.

Tudi preteklo soboto so priredili tekmo — to pot v nočnem slalomu. Iz raznih krajev so prišli tekmovalci — iz Maribora, Guštana, Zorjave, Helene in Mežice. Proga je bila dolga 320 m z 80 m višinske razlike ter 22 vraticami. Zahtevala je mnogo tehničnega znanja. Razsvetljava je bila dobra.

Rezultati temovanja so naslednji:
Član: 1. Cizelj Marjan (Polet) 1.05, 2. Kos Dominik (Fužinar), 3. Kodan Maks (Zorjave), 4. Cesar Pavel (P.), 5. Mauller Edo (M.), 6. Medved Alojz (Z.), 7. Mlinar Jože (Z.), 8. Cigrovnik Alojz (M.).
Mladinci: 1. Zupane Franc (Mežica) 1.05, 2. Kušej Milan (M.), 3. Skudnik Jože (M.). M. E.

OBVESTILA

OBNOVITVENA ZADRUGA MIREN PRI GORICI

sporoča, da je v likvidaciji. Zato poziva vse upnike, da ji do 15. februarja prijavijo svoje terjatve. Prav tako poziva vse svoje dolžnike, da do istega dne poravnajo svoje obveznosti do te zadruge, sicer bodo predani sodišču.

Triglavl-film potrebuje kvalitetno

NAPOVEDOVALCE
filmskega teksta (spikeri) za italijanski in nemški jezik. Interesni in zainteresirani naj se do konca februarja zaradi dogovora zglasne v dopoldanskih urah na programskem oddelku Triglav-filma, Miklošičeva 6-II, Ljubljana.

POZIV

Pozivajo se vsi moški letnikov 1933 do 1923, ki še niso regulirali vojaške obveznosti in ki ne obkazujejo redno centrov predvojaške vzgoje ter tako niso v evidenci, da se javijo referentom za predvojaško vzgojo pristojnih RLO, in to brez posebnega poziva, a v smislu Uredbe o predvojaški vzgoji (Uradni list FLEJ št. 45/1948).

Istočasno se pozivajo vsa podjetja in ustanove, da prijavijo take osebe v smislu 1. odstavka tega poziva.
Zadnji rok je 4. marec.
Komisija za fizkulturo in predvojaško vzgojo pri MLO Ljubljana

OBVESTILO

Statistični urad LRS obvešča vse honorarne uslužbence, ki delajo na popisu prebivalstva ter na popisu zgradb in stanovanj na Viču — gimnazija, da se prične redno delo v ponedeljek 27. febr. 1950 ob pol osmih zjutraj.

Presekerba

DELITEV MESA ZA MESEC FEBRUAR

Obveščamo potrošnike mesta Ljubljana, da se del III. obroka mesa na odrezke živilskih nakaznic za mesec februar od sobote 21. t. m. dalje na sicer:
R-1a, R-1b, R-2a po 1000 gr mesa na 4 odrezke, označena s št. 9, 10, 11, 12
R-1, R-21, R-22, po 500 gr mesa na 2 odrezke, označena s št. 1, 2, 3, 4, 5
R-2, R-3, D-1, D-2, D-3 po 250 gr mesa na odrezek št. 3
G po 250 gr drobovine (ledvice, src, možgan, jetra, vranec, jezikov) ali 500 gr drobovine (emrčkov, glav, pljuč, želodca, razjelca) na odrezek št. 3

Nadalje si lahko nabavijo meso tudi bolniki, vrvodajalci, noseče žene in udarniki. V soboto 25. t. m. bodo delila meso neprekinjeno od 6-12 vse neodajalne mesa. Ostale dni pa dele meso poslovalnice, ki so določene za stalno prodajo mesa.

DELITEV SVETIH MORSKIH RIB

Poverljivi za trgovino in presekerbo MLO Ljubljana obveščamo potrošnike, da si lahko nabavijo v soboto 25. t. m. 5 svežih morske ribe na odrezka za meso št. 4 in 5 živilske nakaznice G za mesec februar. Ribe se dele v razmerju 1:1 t. j. za kg mesa, kg rib.
V soboto 25. februarja dele ribe neprekinjeno od 6-12 naslednje poslovalnice: Gajeva ulica — pasaza, Gosposvetska c. 6, Zaloška 25, Trzaska št. Celovška 54, Wolfova 12, Miklošičeva in na trgu.

Dnevne vesti

Obiščite razstavo Pavilhovih karikatur v lokalni umetniški zadrugi, Selenburgova 11 Vstop prost.

Filatelistični klub »Ljubljana« obvešča člano, da je občni zbor kluba, ki je bil sklican za 26. februarja, zaradi tehničnih razlogov preložen na nedeljo 12. marca z istim dnevnim redom.

Strokovna sekcija zobozdravstvenih delavcev Slovenije vabi članstvo na redni letni občni zbor poverljivištva za Gorenjsko, ki se bo vršil v nedeljo 26. t. m. ob 8. uri zjutraj v prostorih ambulante ZSZ v Kranju, Stara cesta 11. Občni zbor bo obsejal organizacijski in strokovni del.

Zgodovinsko društvo za Slovenijo obvešča svoje člano, da bo imelo jutri 28. febr. ob 10. uri v etilnici Narodnega muzeja na Prešernovi cesti (obveščeni) 24. svoj redni letni občni zbor. Med drugim se bo sklopilo tudi o naročini za Zgodovinski časopis — Odbor. 1645

Popoln upnikom in dolžnikom. Krojaška produktivna zadruga v Kranju je po sklepu IV. redne letne skupščine z dne 18. februarja prešla v likvidacijo. Vabimo vse upnike, da prijavijo svoje terjatve, upnike pa, da poravnajo svoje obveznosti do 28. februarja 1950. Po tem roku višene terjatve se ne bodo več postelevale, dolžniki pa bomo sodniško izterjali. 1048

AO Planinskega društva Ljubljana priredi v nedeljo 26. t. m. za svoje člano smučarski let v Kranjsko goro. Othod v nedeljo zjutraj ob 5.20, povratek ob 21.20. Prijave do sobote popoldne v društveni pisarni. 558

Planinsko društvo Ljubljana opozarja vse posetnike na Komni ter Planino na Kraju, da je zveza med kolodvorom Bohinjska Bistrica in Savico zopet zanesljivo upostavljena. Snežne razmere na Komni so odlične. Snežna 3 m. 582

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi vse člano na 5. redni občni zbor, ki bo v nedeljo 26. februarja ob 9.30 v predavalnici Interne klinike, z običajnim dnevnim redom. 1633

Zdravniško dežurno službo v Celju ima od sobote 25. popoldne do ponedeljka 27. t. m. do osme ure zjutraj tov. Cerin Josip, Cankarjeva ul. 9, tel. 219.

Pisnih vaj v Litostroju v nedeljo 26. t. m. ne bo, ker bo v dvoranah druga prireditve. 1648

DAJALCI KRVI!

Prosimo, da se v prihodnjem tednu javijo dajalci, ki so dali kri pred več kot dvema mesecema in novi tovarišci, ki žele prvič dati kri in sicer:

V Zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani: v torek, sredo in četrtak od 7.30 do 9.30 (razen dajalcev, ki so bliže Mariboru ali Celju). Nujno naprosamo, da se v Zavodu javijo dajalci krvi Gr. AB in B.

V transfuzijski postaji v Mariboru (Splošna bolnišnica) v sredo od 7.30 do 9 (dajalci iz Maribora in okolice).

V transfuzijski postaji v Celju (Javna bolnišnica) v torek in četrtak od 8-10 (dajalci iz Celja in okolice).

Dajalec opozarjamo: dajalec mora izpolniti 21. leto in biti popolnoma zdrav (tudi ne sme imeti nobenih izpuščajev na koži ali sluznicah). Med dvema oddajama mora preteči najmanj dva meseca. Pri vsi temu mora predložiti dajalec kakšno koli legitimacijo s fotografijo, pri naslednjih dajanjih pa izkaznico dajalca krvi s fotografijo, zato naprosamo dajalce za 2 fotografiji (ena za izkaznico, druga za kartoteko). Pri menjanju bivalične prosimo za potrdilo pristojnega ljudskega odbora. Dajalec krvi ne sme 12 ur pred oddajo krvi uživati mastnih jedi, ali zastrupitvijo mleko, mlečno kavo, niti uživati 24 ur pred dajanjem krvi alkoholnih pijač.

Dajalcem z deleže se povrne vožnja v obe smeri (potniški vlak III. razred — teritorij LRS) na podlagi predloženih vozovnic, — ne kupujte povratnih. Po odvzemu krvi pripadajo dajalcu predvideni dodatki in denarna nagrada. — Zavod za transfuzijo krvi, Ljubljana — Transfuzijska postaja Maribor — Transfuzijska postaja Celje.

Navodila za obračunavanje in izplačevanje razlik v zvezi z ukinitvijo davka in prispevka za socialno zavarovanje

Uradni list FLR št. 10/1950 prinaša navodila Zveznega ministrstva za finance o obračunavanju in izplačevanju razlik, ki nastanejo zaradi ukinitve davka na dohodek delavcev, namestencev in uslužbencev ter prispevka za socialno zavarovanje. Iz teh navodil, ki so zelo važna za vse, ki zaposlujejo socialnemu zavarovanju zavezane osebe, navajamo, kar pride v poštev za obračunavanje in izplačevanje socialnozavarovalnih prispevkov.

1. Prispevki za zdravstveno varstvo državnih uslužbencev in upokojencev v višini 6,8% se od meseca januarja 1950 ne nakazujejo več organom socialnega zavarovanja.

2. Državna gospodarska podjetja, zadruge in podjetja družbenih organizacij so dolžna plačati prispevke socialnemu zavarovanju za svoje redne (polne zavarovance) za mesec januar 1950 po starem, t. j. po tarifi 27,5%.

Podjetja, družbene organizacije in zadruge, ki so po pojavnosti in dnevnem časopisu plačala prispevke po 20,7%, morajo za mesec januar doplačati po 6,8%.

V primerih, ko se podjetja v mesecu februarju 1950 izplačala prejeme vnaprej za mesec februar ali v teku meseca februarja za mesec februar po dokončanem poslu in so v takih primerih nakazala socialnozavarovalne prispevke v višini 20,7%, morajo do 28. februarja 1950 nakazati za zavarovance še 4,4% na tek račun dohodkov pristojne ekspoziturne DZS, ki ga vodi pri Narodni banki.

3. Državna gospodarska podjetja, zadruge, podjetja družbenih organizacij kakor tudi privatna podjetja in privatne osebe morajo zaradi ukinitve davka na dohodek in prispevka za socialno zavarovanje, prispevke za redne polne zavarovance od 1. februarja 1950 plačevati na posebne račune pri Narodni banki, in sicer: prvo razliko, ki nastane zaradi ukinitve davka, in drugo razliko, ki se pojavi zaradi ukinitve prispevka za socialno zavarovanje.

Niti prve niti druge razlike ne plačajo: a) državni uradi in ustanove, ki se financirajo na podlagi predračuna izdatkov in dohodkov;

b) administrativno-operativna vodstva (AOR) državnih gospodarskih podjetij;

c) družbene organizacije, ki se financirajo na podlagi svojih predračunov dohodkov in izdatkov in njihove ustanove, ki se financirajo na isti način;

d) zadrugne zveze vseh vrst zadrug, ki se financirajo na podlagi svojih predračunov dohodkov in izdatkov;

e) delavsko-uslužbenke restavracije in menze.

4. Prva in druga razlika se izračuna na podlagi povprečja davka oziroma prispevkov

TABELA NOVIH OBRAČUNSKIH POSTAVK IN PLAČ DELAVCEV, USLUŽBENCEV IN VAJENCEV V GOSPODARSTVU

PLACA NA URO:			3200.—	2850.40	2950.—
Sedanje bruto plače	Sedanje neto plače	Nova plača	3500.—	2957.60	3100.—
1.—	0.90	0.90	3400.—	3024.80	3200.—
2.—	1.82	1.90	3500.—	3112.—	3200.—
3.—	2.72	2.80	3600.—	3199.20	3370.—
4.—	3.62	3.70	3700.—	3284.40	3460.—
5.—	4.52	4.60	3800.—	3369.60	3550.—
6.—	5.42	5.50	3900.—	3454.80	3640.—
7.—	6.32	6.40	4000.—	3540.—	3720.—
8.—	7.22	7.30	4100.—	3625.20	3810.—
9.—	8.12	8.20	4200.—	3710.40	3900.—
10.—	9.02	9.10	4300.—	3795.60	3990.—
11.—	9.92	10.00	4400.—	3880.80	4070.—
12.—	10.82	10.90	4500.—	3966.—	4160.—
13.—	11.72	11.80	4600.—	4051.20	4250.—
14.—	12.62	12.70	4700.—	4136.40	4340.—
15.—	13.52	13.60	4800.—	4221.60	4420.—
16.—	14.42	14.50	4900.—	4306.80	4510.—
17.—	15.32	15.40	5000.—	4392.—	4590.—
18.—	16.22	16.30	5100.—	4477.20	4680.—
19.—	17.12	17.20	5200.—	4562.40	4770.—
20.—	18.02	18.10	5300.—	4647.60	4860.—
21.—	18.92	19.00	5400.—	4732.80	4950.—
22.—	19.82	19.90	5500.—	4818.—	5040.—
23.—	20.72	20.80	5600.—	4903.20	5130.—
24.—	21.62	21.70	5700.—	4988.40	5220.—
25.—	22.52	22.60	5800.—	5073.60	5310.—
26.—	23.42	23.50	5900.—	5158.80	5400.—
27.—	24.32	24.40	6000.—	5244.—	5490.—
28.—	25.22	25.30	6100.—	5329.20	5580.—
29.—	26.12	26.20	6200.—	5414.40	5670.—
30.—	27.02	27.10	6300.—	5500.—	5760.—
31.—	27.92	28.00	6400.—	5585.20	5850.—
32.—	28.82	28.90	6500.—	5670.40	5940.—
33.—	29.72	29.80	6600.—	5755.60	6030.—
34.—	30.62	30.70	6700.—	5840.80	6120.—
35.—	31.52	31.60	6800.—	5926.—	6210.—
36.—	32.42	32.50	6900.—	6011.20	6300.—
37.—	33.32	33.40	7000.—	6096.40	6390.—

MESEČNA PLACA:

Sedanje bruto plače	Sedanje neto plače	Nova plača
2000.—	1798.—	1850.—
2100.—	1887.20	1940.—
2200.—	1975.40	2030.—
2300.—	2064.60	2120.—
2400.—	2152.80	2210.—
2500.—	2241.—	2300.—
2600.—	2329.20	2390.—
2700.—	2417.40	2480.—
2800.—	2505.60	2570.—
2900.—	2593.80	2660.—
3000.—	2682.—	2750.—
3100.—	2770.20	2840.—

MESEČNA PLACA:

Sedanje bruto plače	Sedanje neto plače	Nova plača
200.—	182.40	190.—
300.—	273.60	280.—
400.—	364.80	370.—
500.—	456.—	460.—
600.—	547.20	550.—
700.—	637.60	640.—
800.—	728.—	730.—
900.—	818.40	820.—
1000.—	908.80	910.—
1100.—	999.20	1000.—
1200.—	1089.60	1090.—
1300.—	1179.60	1180.—
1400.—	1269.60	1270.—
1500.—	1359.60	1360.—
1600.—	1449.60	1450.—

OSMR TNICI

V sredo, 22. t. m. je umrla naša draga tovarišica MARIJA ZLOBEC — TAVČAR, članica plenuma GO AFZ in predsednica okrajnega odbora AFZ Sečana. Z njo smo izgubili postrvalnega borca, ki je posvečal svoje najbolje moči osvojitvi prvega morskega ljudstva in graditvi njegovega plešeno delo nam bo v trajen spomin. — Dnevni odbor AFZ Slovenije.

Glavni 22. t. m. je umrl v Ljubljani tovariš KAREL POLK, uslužbenec podjetja »Tobak«, in ne Karel Polak, kakor je bilo v našem motemu objavljeno v našem časopisu dne 22. t. m.

ZAHVALI

Vsem, ki ste se udeležili pogreba naše nepoznane matere NEZE POGANČEK in vsem, ki ste se je na kakšen način spomnili, se prav iskreno zahvaljujemo. Spominjanje, ki ste ga si izkazali v bližini in daleč — nam je v veliko tolažbo. — Zalujoga sinova, hčer in ostalo sorodstvo. — Kamna gorica, 19. febr. 1950.

Ob menadomestilji izgnani naša dobra žena, mamica in babica ANTONIJA EKAR žene GORUPIC, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spemnili na njen zadnji poti in pokrili njen grob s cveticami.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE
Stanje dne 24. febr. ob 7. uri: Razkorak visokega zravnega pritiska, frontalno mot. Evropsko se naglo nadaljuje. Frontalno motenje z Zapadne Evrope v veliko hitrostjo napreduje proti jugovzhodu, tako da bodo že nočjo vplivale na poslabšanje vremena pri nas.

Danes vlada v Sloveniji sončno vreme s naraščajočo oblačnostjo in najnižjo temperaturo v Planici — 6 stopinj C.

Snežne razmere:
Planica: — 4 stopinje C, 50 cm snega.
Jezersko: 1 stopinja C, 10 cm snega.
Dom pod Prisojnikom: 40 cm snega.

Vremenska napoved za soboto 25. febr. Spremenljivost oblačnost s krajavnimi padavinami. Temperatura ponoči od 1 stop. do 4 stop. C. Previdovalci bo jutro zapadnik.

Vremenska napoved za nedeljo 26. febr. Še nadalje nestalno vreme s kratkotrajnimi padavinami. Temperatura bo nekoliko padla.

Ureje uredniški odbor — Odgovorni urednik Dušan Bole — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6 — Uprava Kopitarjeva 2 — Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65 — Telefon naročniškega oddelka 30-30 — Telefon oglašnega oddelka 36-35 — Štev. ček računa 604-90610

SMUČARSKO TEKMOVANJE ZA VOJKOV MEMORIAL

Sportno društvo »Rudar« v Idriji v tretji razpisuje tekmovalno za Vojkovo memorial na Vojškem, ki bo letos v soboto 4. in v nedeljo 5. marca.

Tekmovanje se bo začelo v soboto ob 9. uri s štafeto 4 x 10 km, kjer se bodo časi posameznikov istočasno ocenjevali tudi za tek na 10 km. Popoldne bo tekmovalje v veselaletni za moške in ženske, ker je proga za smuk že preved kopna. V nedeljo dopoldne bodo skoki na 30-metrski skakalnici, popoldne pa slalom za moške in ženske. Pogojni udeležbe in ocenjevanja ekip bodo isti, kakor v preteklih letih.

Tekmovalce bomo v petek zvečer prepeljali s kamionom na Kobošev pri Vojškem in se bo pot odprta, prav do Vojškega. Po potrebi bo peljal kamion tudi v soboto zjutraj. Prav tako bomo tekmovalce prepeljali v nedeljo nazaj v Idrijo.

Prijave je treba poslati na društvo najkasneje do četrtka pred tekmovaljem.

Košarka

Loranne, 21. febr. Tretje tekme na gostovanju v Franciji je Crvena zvezda izgubila in sicer s Šepom v Lorannu z 42:45.

V nedeljo ob 15.30 nogometna tekma Partizan : Odred

dravični vrvak član II. lige